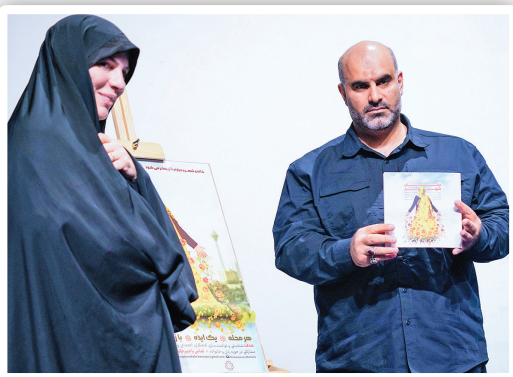

ریحان شهر به هویت پایتخت جان تازه می‌بخشد

سومین رویداد ریحان شهر روز گذشته به صورت رسمی آغاز به کار کرد

ارتقای هویت و تعلق زنان و خانواده‌ها به شهر تهران است. هدف اصلی از برگزاری این طرح به کار گرفتن توانمندی کنشگران اجتماعی است تا با همفکری یکدیگر طرح‌های خلاقانه محله‌محور با موضوع زنان و خانواده را اجرا کنند. طرح ریحان شهر در حوزه فرهنگی، کارآفرینی اجتماعی و فراغت در نظر گرفته شده است. این طرح از آنجا که ماهیت انفرادی ندارد زمینه مشارکت اجتماعی را فراهم می‌کند و همین می‌تواند هویت برخی محله‌های پایتخت را ارتقا ببخشد و رشته وصل محکم بین شهروندان ایجاد کند.

روز گذشته در مراسمی که در تالار ایوان شمس برگزار شد، به صورت رسمی سومین مرحله از رویداد ریحان شهر وارد فاز اجرایی شد. ریحان شهر با شناسایی، توانمندسازی و بهره‌گیری از پتانسیل و ظرفیت کنشگران اجتماعی در پی اجرای مأموریت‌ها و برنامه‌های اداره کل امور زنان و خانواده شهرداری تهران با روش‌های خلاقانه، اجتماع‌محور و محلی، با جلب مشارکت زنان و خانواده‌های ساکن در محله‌ها و مناطق شهر تهران، در راستای تحقق حاکمیت مردم بر شهر و تحقق حکمرانی خانواده‌محور و نیز ایجاد

یادداشت

مشارکت شهروندان؛ نقطه قوت ریحان شهر

ریحان شهر از نظر ایده و پشتوانه علمی نسبت به بسیاری از طرح‌هایی که در بخش عمومی اجرا می‌شوند سرآمد است. گرفتن ایده مشارکت از شهروندان نقطه قوت این طرح است که کمتر نمونه‌های مشابه در کشور دارد. از این ایده در مشارکت، نه تنها درباره خانواده که درباره سایر امور اجتماعی نیز می‌توان بهره گرفت.

ویژگی برجسته دیگر، قابلیت ریحان شهر برای افزایش توانمندی‌های زنان و نشان دادن آن در عمل است. راه افتادن برنامه‌های محلی به رهبری زنان محله، توانایی آنها برای جریان‌سازی و پیوند دادن اعضای محله به یکدیگر را نشان می‌دهد. توجه به این موضوع در برنامه‌ریزی‌های شهری می‌تواند خروجی‌ها و نتایج تحول‌آفرینی داشته باشد که تاکنون سابقه نداشته است.

در نهایت، انتقال تجربه ریحان شهر به دیگران اهمیت ویژه‌ای دارد. در نظام‌نامه ریحان شهر، هر آنچه برای یادگیری و الگوبرداری لازم است بیان شده و می‌تواند نقشه راه کسانی باشد که علاقه‌مندند این ایده را در حوزه خودشان اجرا کنند. گزارش‌های مجریان از پروژه‌های محلی به‌رغم تفاوتی که در تفصیل و کیفیت دارد، منبع ارزشمند دیگری است که می‌تواند الهام‌بخش و یاریگر مشارکت‌جویان باشد. حتی گزارش‌های ناظران به واسطه نکاتی که از آنها می‌توان استخراج کرد ارزش آموزشی و انتقال تجربه دارد. از این رو، ضروری است مستندات فوق در پایگاه الکترونیکی شهرداری در دسترس همگان قرار گیرد تا دانش و تجربه ریحان شهر در مقیاسی وسیع، در معرض نقد و بهره‌برداری قرار بگیرد. بعضاً برخی از محتواهای آموزشی تولید شده قابلیت استفاده فردی هم دارد و می‌تواند مورد استفاده عموم شهروندان قرار گیرد. اما برای کسانی که می‌خواهند این طرح را پیاده کنند مراجعه به نظام‌نامه در کنار هدایت راهبر علمی ضرورت دارد تا درک بهتری از جزئیات داشته باشند. مجموعه این مستندات، آرشیمی غنی از مشارکت خانواده‌محور فراهم می‌آورد که حفظ و اشاعه آن به اندازه اجرای آنها اهمیت دارد.

مه‌ری جدی

مدیر مشارکت‌های اجتماعی اداره کل امور زنان و خانواده شهرداری تهران

یادداشت

اداره شهر با رویکرد محله‌محور

در احکام ۸۳ و ۹۴ برنامه پنج ساله چهارم شهر تهران در وظیفه شهرداری، به توسعه مشارکت عمومی شهروندان و مردمی‌سازی اداره شهر با اتخاذ رویکرد محله‌محور و همچنین ارتقای سطح کنشگری و فعالیت زنان و دختران، تصریح شده و در حکم ۹۳، به توانمندسازی خانواده و توسعه رویکرد خانواده‌محور به منظور تحقق «تهران، شهر خانواده» مکلف شده است. بر این مبنا، در سند برنامه، توسعه فعالیت‌های فرهنگی، اجتماعی، هنری و فراغتی، ایجاد و گسترش فضای تعاملات اجتماعی، از طریق برگزاری رویدادها به منظور ارتقای نقش و جایگاه زنان و خانواده‌ها و اجرای پروژه‌های محلی ریحان شهر، اشاره شده است.

طرح ریحان شهر را به واسطه تأکیدی که بر مشارکت عمومی خانواده‌محور و پایداری آن از طریق ایجاد گروه‌های همدل دارد، می‌توان در تعریفی موسع، تلاشی برای گسترش فضاهای تعامل اجتماعی با رویکرد افزایش تعاملات خانوادگی - محلی و گسترش مردمی‌سازی اداره شهر با تسهیلگری زنان، خانواده‌ها و کنشگران اجتماعی خواند. رویداد ریحان شهر توانمندی‌های بالقوه جامعه و در رأس آن، زنان را در طراحی و اجرای ایده‌هایی برای مشارکت محلی نشان می‌دهد. اساساً مشارکت باید از پایین به بالا باشد و ریحان شهر با محور قرار دادن آن، توانسته کارنامه موفقی در نخستین رویداد خود رقم بزند. نتایج مثبت طرح در ۲ دسته جمعی و فردی قابل ذکر است. از نظر فردی، ریحان شهر برای مجری دستاوردهای ارزشمندی مانند افزایش اعتماد به نفس و تقویت مهارت‌هایش را به دنبال داشته است. بسیاری از مجریان برای نخستین بار در یک طرح اجتماع‌محور شرکت کرده بودند و این تجربه برایشان تازگی داشت. از نظر جمعی، ریحان شهر در کنار خروجی‌های مربوط به طرح، دستاوردهای چشمگیری مانند تقویت اعتماد شهروندان به یکدیگر و شکل‌گیری دوستی‌های پایدار داشته است. ریحان شهر نشان داد در جامعه ایده‌های نوآورانه‌ای وجود دارد که با حمایت و نظارت مدیریت شهری می‌توانند به اجرا برسند. همچنین، اعتماد به جامعه خروجی‌های مؤثرتری نسبت به نظام اداری دارد. علاوه بر این، قابلیت زنان برای پیشنازی و جریان‌سازی در امور اجتماعی را نشان داد.

پریسا موسی‌نژاد

معاون امور فراغتی و نوآفرینی اداره کل امور زنان و خانواده شهرداری تهران